

مکرمہ بارالکھیل

ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در

۳۱ نجی سنہ

۲۶ رجب ۱۳۳۰

پنجشنبہ

جلد: ۱۵ - جزو: ۱۵۴

ژان ژاق روسو

نک

ایک یوزنجی سنہ ولادت

{ مابعد عن جزو ۱۵۳ }

روسو ۱۸۴۱ ایله الی آرمسندہ تجربہ قلم قبیلندن بر ایکی اوپرا ایله
(کوی فالجیسی) نامندہ برتیاو یازمش و بوتیاو فوق العاده مظهر تقدیر
عموم اولمشر .

۱۸۵۰ ده (دیزون) انجمن دانشی جمهور ادبایی :

علوم و فنونک مجدداً اساسکیر اولسی اخلاقه خدمت ایتدی ،

ایتدی ؟

سؤالنی ایراد ایله اشغال ایلش ایدی .

ایشته روصونک و لوله صیت اشتها رینه سبب اولان بو سؤاله ویردیکی جوابدر؛ چونکه روصو هیچ رفردک و هیچ برادیب حکیمک جرأت ایدمهجهکی بر طور خارقه نما ایله عالم عرفان و ادراکک ایکی بیك سینهدن بری منفرد واسطه سعادت بشر اولمق اوزره تلقی ایلدیکی علومک جمعیت بشریه یی افساددن بشقه بر فائدهسی اولمدیغنی ادعا و معنی جمهور ادبایه اعلان و غایلهشدر .

روصو بو طوری ایله صورتده بر عثمانلی شاعرینک :

بر عارفم که ضدینه کیتدم بو عالمک

قوله ماصدق دوشتمش و حقیقت حالده ایسه لسان تهکم و تمسخریله زمانندهکی فیلسوفلرک ، وولتر کی استظراف اغورنده نیجه فضائل عالییه بازیجه کروه . اجلاف ایتمش حکیملرک ماهیت اصلیه لرینی میدانه قویمیشدر .

آقادهمی روصونک علوم و فنون حقندهکی ادعاسنی اساساً تصدیق ایتماش ایسه ده مقاله یی قیمت ادبیه و صاحبی قدرت فائزه ادب نقطه نظرندن یک عالی بولمغله اثری تقدیر و تجیلده ناچار قالمش و درجه اولای جائزه سیله صاحبی وایه دار شرف ایلشدر .

روصو مقاله سنی بالاخره بر رساله شکلنده نشر ایتدیکی زمان یازدیغنی دیباجه ده دیرکه :

« دنیا ده اشتها نه دن عبارتدر ؟ بنم اشتها رمه سبب اولان شو اثر مشنومدر ! محققدر ، که بگا جالب مکافات و سبب بقای نام اولان بو اثر ، اولسه اولسه وسط درجه ده بولنان آئاردن عد اولنه بیلیر . شونی ده علاوهیه جسارت ایدرم ، که مجموعه آئار عاجزانه مک الگ طادی مندر جاتسنددر . اگر بو برنجی اثر قلم لایق اولدیغنی درجه ده تقدیر ایله تلقی اولتماش اوله ایدی صاحبی نه بیسوک غیای بلایایه اوغرامقسزین قورتلش اولوردی . مکر قدر

ايسترايمشكه حقسنر اوله رق حقمنده ايدلمش برلطف، صكرملري بني درجه -
درجه دهها حقسنر شدانده دوچار ايلسون . »

روصو بو قوليله مقاله نك اعلانندن صكرم معاصرلرينك همان متفقاً
دينه بيله چك درجه ده عموميتله ياغدير دقلري سنك دشنام و تحقيري آكلاتق
ايسته مشدر . فقط ضياعي ممكن اولميان ثروت فضل و عرفانه مالك اولانلر
هيچ برشيدن و شماتت اشرادن احتراز ايتيه جكندن، روصو خصماسنك تلاش -
دغدغه كارانه لرينه خنده استهزا ايله مقابله دن بشقه بر شي يايماش و يا خود
(قونطرا سوسيال - مقاله اجتماعيه) و (اينه غاليته - عدم مساوات)
كبي عنوانلره نشر ايتديكي آناز خارق العاده سييله يك چوق شي يابه رق .
قلم عرفانلريني توفير قدرت عظمايه آلت ايدن ادبايه قدر لايق دشنام و تدليل
كور دكارينه حد و ماهيتلريني بيلدير مشدر .

روصو . ديدرو كبي بيوك انقلابي حاضريانلردن اولمقله برابر . بر
بيوك انقلابك مطلق الظهور اولديغني الك اول كشف ايدن بر حكيم دوربين در .
حتي (عدم مساوات) نامنده كي اثريني و تربيه اطفاله مخصوص اولان (اميل) ني
بو مقصده يازمش اولديغي ظن اولنور .

روصونك نه قدر جليل القدر بر حكيم صاحب فضائل اولديغني محتاج
برهان كورنلره بيوك انقلابك اعلان ايتديكي (دروآ دولوم - حقوق بشره)
بر كوز كزديرمك كفاسيت ايدر . چونكه آنده كي قواعد و نظريات -
حقوقيه و سياسييه نك كافسي روصونك آنازنده مند مجدر .

اميل بر طاقم تربيه نظريه لريني جامع بر اثر در . حقيقتده ايسه جمعيت
بشريه نك كافل سعادت و سلامتي اوله جق بر چوق دساتيري جامعدر . (۱)

(۱) ضيا پاشا مرحوم عاذا اثر ايجادی دينه چك بر لسان ايله بو كتابي تركيه به
ترجه ايلمشدر . اثر نزد عاجزانده اولديغندن مرحومك حبيدي ايله مشتركاً يقينده
طبعنه مباشرت ماده سي پيتمزده قرارلشديرلشدر . بهري ايكيشر يوز صيفه لي درت
جلده تقسيم اولنه رق پيدربي نشر ايديله چكدرو .
للجامع

امیل نشر اولندینی زمان بارسده ارباب قلدن رهاینه قدر کافه صنوف متفکرین آرسنه بر ولوله طاری اولمشدی . چونکه روصو ، چوجنی آدم ایده بیلجک نه دوشمنش ایسه آتی بو کتاب احتوا ایدر . فضله اوله رق تربیه اطفاله عابد نظریه لرینی اعداد و ایراد صورتیله جمعیت بشریه نلک جروح و قروحی و آنلرک صور التیامیه لرینی خبر و بریر .

امیل نشر اولندینی زمان فرانسه تحت حکمرانیسنده با حشمت و سفاقت جانشین اولان اون بشنجی لویی ولی عهدینی روصونلک دست تربیته تودیبی آرزو ایتمش و روصویه : « وطن نایسی اولان فرانسه یه ایستدیکی گبی بر حکمدار یتشدیرمک آرزو ایدرسه ولی عهدک تربیه سنی درعهده ایله خدمت انسانیته و روانه سنی دریغ ایتسون » دیه خبر گوندرمشدی .

روصو اون بشنجی لویینلک اراده سنی تلقی ایتسی اوزرینه شو صورتله جواب ویرمشدر :

« حشمتیناها ! بنم کتابی اوقومش و فقط مع التأسف آکلایاما ، شسکیز . اولا بکا تودیع ایده جککیز برنسک بر طفل نوسال اولسی اقتضا ایدر . ولی عهدیکیز ایسه ۱۴ یاشنده در .

نایاً فرض محال اوله رق بو خدمتی درعهده ایتمک لکم لازم گلسه آرزوی هایونکیزله تمامی تمامنه ضد برکاره سلوک ایلش اولورم . چونکه او برنس آندن صکره هیچ بر وقت حکمدار اولماز . »

روصو عنقا مشربانه بر استغنائی غبطه فزایی حاز ایدی ، که آتی آندن صکره تنظیر ایدن بولنمامشدر .

روصونلک قلنی قیره رق (دانسته لا) اورمکله تأمین معیشته مبادرت ایستدیکنی خبر آلان اون بشنجی لویی ، بر چکمه یه ۱۰۰۰ عدد لویی آلوننی قویه رق و مفتاحی ده برظرفه وضع ایدرک روصویه گوندرمشیدی . عطیه بی تسلیمه مأمور اولان یاور شهریار ی روصونلک اقامتگاهندن ایجری

گېر بولمىش. صندوقچە احسانى مامىسىنىڭ اوزرىنى قويدىنى آندە مظلۇمىنىڭ نە اولدىغىنى ادراك ايدىن روسو :

— ھايدى ضابط افندى ! بونى آلدېڭىز بىرە گوتورۇڭ . بورايە حكمدار پارەسى داخل اولەماز . چونكى بورادە صائىلىق اسير يوقدر . — دېمىش و احسان شاھانىنى رد ايلشدر .

روسو امبلى نشر ايتىمكە بالخاصە رھبان طاقىڭ غيظ و غضبى جلب ايتىش و بناء عليه بر عقوبىڭ محقق الوقوع اولدىغىنى جزم ايتىمىلە اسويچرەمە فرار ايلشدر . ايشتە بو فرارىنە ، پدريڭىڭ وقىتلە استانبولده كىدىكى سمور قالاقلە سمور قابلى بىنىشنى اكتسا ايدرك ، اق نكرە قيافت سايەسندە موفق اولمشدر .

[قونفەسيون دوفو آ - نامە اعمال] نامندەكى اثرى ايسە خوارق عادتدن بر دفتر پر عبدر .

روسو بو دفترندە عهد مراهقەسندن دورە ووقونە قدر كچىردىكى سر - انجامى ضبط و تسجيل ايتمشدر . متصدى اولدىغى سىرتقى و دست تريت دىانت ا كىتاهنە توديع ايدىكى كروه رھبانىڭ احتراصات حيوانيەلرینە هدف اولقى تھلىكەسنە قدر هر نوع سرگذشتى بى پروا و بلا ریا انبادە بولمشدر .

حاصلى روسو نوعى شخصە مخصر اولمقدن زيادە شخصيتى ذاتندە مستقر بر حكيم بى نظيردر .

[قونترا سوسىيال] ى ايله حق تملك بشردن حاكيت اھالى يە قدر جمعيت بشرىڭ كافە اساسات اجتماعيە و سياسى خلقە بىلدىر مش و شروط اداره ايله حاكيت ذاتيە افراد يكدىكرىڭ لازم غير مفارقى اولدىغىنى و هر فرد - جمعيتىڭ يكدىكرىنە قارشى حقوقاً مساوى و فطراً مظهر آزادى بولدىغىنى اون سكزنجى عصرده اق اعلان ايتمشدر .

تواريخ اثرينىڭ آلتى بيىك سنەلك بر قدم تعيين ايتدىكى عالم انسانيتىڭ

ادوار ماضیه سی برر برر حادثه نظر دن یکیر یلسین. گور یله جکدر، که قواعد سیاسیه حاضره نك اس اساسی روصونك قونطرا سوسیالنده انبسا اولنان نظریه لره ایتنا ایدر. بو جهتله روصو، اون سکزنجی عصرک اولیای نم- سیاسیه سی ایچنده امتیاز انفراد ایلله سرفراز عد اولمغه شایاندر.

انقلاب کبیر، جمعیت بشرک ساعیان سلامتدن عد ایلدیکی ذوات صر سنده روصوبی دخی لایق اولدینی تعظیم و تکریمدن بحق حصه دار ایتمش و عظام بدتی مقبر اکابر اولان (پانتئون) بناسنه نقل ایلشدر.

قدر شناس فرانسه اجله خدمتکارانی هیچ بر وقت فراموش ایتمز و ایتمیشدر. ایشته بو سنده ایکی یوزنجی دوره ولادتی نامنه روصونك لحدی اوزرنده و پانتئون داخلنده بر (مونومان) احضار ایتمشدر که بالاده اشارت اولنه جفی اوزره ۲۸ حزرانه مصادف اولان یوم ولادتنده بر جم- غفیر طرفدن راسمه کشادی اجرا ایلمشدر. (بن ژانم ده تورنل د و قونستان) ک تحت ریاستنده اجتماع ایدن بوهیت احتفالیه کافه شعبات حکومتک وکیللرندن بشقه ارباب اغانی و موسیقیدن ۱۶۰۰ ذات اشتراک ایلشدر. (۱)

مسقط رأسی اولان (جنوره) بلده سی طرفندن مأمور ایدیلان جنوره شورای حکومتی رئیس دخی بلده مذکوره اهالیسی نامنه ایراد نطق ایلله روصونك اسویچره و بالخاصه جنوره خلقی اوزرنده قابل زوال اولمیان تأثیرات حسنه سنه ترجمان اولمشدر.

الحاصل روصوبی ایکی یوزنجی سال ولادتنده برکرده یکر منجی عصرک مادر نیک کردار فکرتی ایلاد ایتمشدر.

ابوالضیا

روصونك موبقیه اولان خدمتی بالناسبه ذکر ایلش ابدک. مشار الیهک برده قاموس موسیقی و اردر.